

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1. Produktidentifikator**

Handelsnavn eller benevnelse på blandingen	eGRAF SPREADERSHIELD with PET, eGRAF SPREADERSHIELD with PET and Adhesive-backed
Registreringsnummer	-
Synonymer	Ingen.
SDS-nummer	0083
Utgivelsesdato	06-April-2018
Versjonsnummer	01
Revisjonsdato	-
Overgår dato	-

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder	Varmespreder
Bruksområder som frarådes	Arbeiderne (og kundene eller brukerne i tilfelle videresalg) skal informeres om at inhalerbart støv og inhalerbart krystallinsk silisiumoksid kan forekomme, og om de mulige farene forbundet med dette. Det skal gis egnet opplæring i riktig bruk og håndtering av dette materialet i henhold til gjeldende forskrifter.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent/leverandør	NeoGraf Solutions, LLC 11709 Madison Ave. Lakewood, OH 44107 +1 216-529-3777
Kontaktperson	Product Responsibility Manager +1 216-529-3724
E-post	info@neograf.com
Nødtelefon	For Chemical Emergency ONLY, call 3E at: +44-20-35147487, +1-760-476-3961 Adgangskode: 333366

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Blandingen er vurdert og/eller testet for sine fysiske, helsemessige og miljømessige farer, og følgende klassifisering gjelder.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Denne blandingen oppfyller ikke kriteriene for klassifisering ifølge Direktiv 1272/2008/EØF, med endringer.

Oppsummering av farer Langvarig påvirkning kan forårsake kroniske virkninger.

2.2. Merkingselementer**Etikett ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer**

Inneholder:	Grafitt, Polyetylentereftalat (PET), Urenheter: Krystallinsk silisiumoksid (kvarts)
Farepiktogrammer	Ingen.
Signalord	Ingen.
Fareerklæring(er)	Blandingen oppfyller ikke kriteriene for klassifisering.

Anbefalte forholdsregler

Forebygging	Følg yrkeshygienisk praksis.
Svar	Vask hendene etter bruk.
Lagring	Oppbevares adskilt fra uforenelige kjemikalier.
Deponering	Avfall og rester fjernes/avhendes i overensstemmelse med lokale forskrifter.

Tilleggsinformasjon om etiketter Ingen.

2.3. Andre farer Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler**3.2. Blandinger**

Generell informasjon

Kjemikaliennavn	%	CAS-nr. / EC-nr.	REACH-registreringsnr.	Indeksnummer	Merknader
Grafitt	75 - 99	7782-42-5 231-955-3	-	-	
Klassifisering:	-				
Polyetylentereftalat (PET)	0,1 - 10	25038-59-9	-	-	
Klassifisering:	-				
Urenheter: Krystallinsk silisiumoksid (kvarts)	< 0,8	14808-60-7 238-878-4	-	-	
Klassifisering:	STOT RE 1;H372				

Liste over forkortelser og symboler som kan ha blitt brukt ovenfor

#: Dette stoffet er tildelt tariffestet eksponeringsgrense(r) på arbeidsplassen.

M:M-faktor

PBT: Persistent, bioakkumulerende og toksisk stoff.

vPvB: meget persistent og meget bioakkumulerende.

Kommentarer til

sammensetningen

Dette produktet genererer ikke støv når det brukes slik det er tiltenkt. Alle konsentrasjoner er angitt i vektprosent, unntatt hvis bestanddelen er en gass. Gasskonsentrasjoner er oppgitt i volumprosent. Den fullstendige teksten i alle H-setningene er vist i avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Generell informasjon

Sørg for at medisinsk personell er informert om hvilke materialer som er involvert, og tar forholdsregler for å beskytte seg.

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Flytt personen ut i frisk luft. Ring til lege hvis symptomene forverres eller vedvarer.

Hudkontakt

Vask av med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.

Øyekontakt

Skyll med vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.

Svelging

Skyll munnen. Kontakt lege dersom det inntreffer sykdomstegn.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Direkte kontakt med øyne kan forårsake midlertidig irritasjon.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandles symptomatisk.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

Generelle brannfarer

Ingen uvanlig brann- eller eksplosjonsfare angitt.

5.1. Sløkkingsmidler

Egnede sløkkingsmidler

Vanntåke. Skum. Tørt kjemisk pulver. Karbondioksid (CO₂).

Uegnete

brannsløkkingsmidler

Ikke bruk vannstråle ved brannsløkking, da dette vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann kan det dannes helseskadelige gasser.

5.3. Informasjon for brannsløkkingspersonell

Spesielt verneutstyr for brannsløkkingspersonell

Bruk bærbart åndedrettsvern og heldekkende verneutstyr ved brann.

Særlige

brannsløkkingstiltak

Vannspray kan brukes for å avkjøle uåpnede beholdere.

Spesielle metoder

Bruk standard brannsløkkingsrutiner og vurder faremomentene ved andre involverte stoffer.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For personell som ikke er nødpersonell

Hold unødvendig personell borte.

For nødpersonell

Hold unødvendig personell borte. Bruk personlig verneutstyr som anbefalt i avsnitt 8 i HMS-databladet.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Produktet er ikke løselig i vann, og spres på vannoverflaten. Stopp strømmingen av materialet, hvis det ikke medfører noen risiko. Spyl området med vann når produktet er fjernet. Se avsnitt 13 i HMS-databladet for avfallsavhandling.

6.4. Henvisning til andre avsnit

Se avsnitt 8 i HMS-databladet for krav til personlig verneutstyr. Se avsnitt 13 i HMS-databladet for avfallsavhandling.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Hold danning av luftbåret støv på et minimum. Sørg for korrekt avtrekksventilasjon på de steder hvor det dannes støv. Ikke innånd støv. Unngå langvarig eksponering.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares i originalbeholderen, tett lukket. Skal oppbevares atskilt fra uforenlige materialer (se avsnitt10 i HMS-databladet).

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Varmespreder

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametre

Yrkesmessige eksponeringsgrenser

Norge. Administrative normer for forurensninger på arbeidsstedet

Komponenter	Type	Verdi	Form
Urenheter: Krystallinsk silisiumoksid (kvarts) (CAS 14808-60-7)	TLV	0,3 mg/m ³	Totalt støv.
		0,1 mg/m ³	Innåndbart støv.

Biologiske grenseverdier

Det er ikke angitt eksponeringsgrenser for bestanddelen(e).

Anbefalte overvåkningsprosedyrer

Følg standard fremgangsmåte for overvåkning.

Avledet nivå for ingen virkning (DNEL-er)

Ikke kjent.

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC-er)

Ikke kjent.

Utsettelsesretningslinjer

*Yrkesmessig eksponering for skadelig støv (totalt og som kan innåndes) og krystallinsk silisiumoksid som kan innåndes, bør overvåkes og kontrolleres.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonsmessige kontrolltiltak

God, generell ventilasjon (typisk 10 luftskiftninger per time) bør brukes. Ventilasjonsgraden bør tilpasses forholdene. Hvis det er aktuelt, bør det brukes prosessavtrekkshetter, lokal avtrekksventilasjon eller andre konstruksjonsmessige tiltak for å redusere de luftbårne nivåene til lavere enn de anbefalte eksponeringsgrensene. Hvis det ikke er etablert eksponeringsgrenser, må de luftbårne nivåene holdes på et akseptabelt nivå.

Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

Generell informasjon

Personlig verneutstyr bør velges i følge CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

Øye-/ansiktsvern

Bruk vernebriller med sidevern (eller heldekkende briller).

Hudbeskyttelse

- Håndvern

Ha på passende kjemikaliebestandige hansker

- Annet

Bruk egnede verneklær.

Åndedrettsvern

Bruk respirator med partikkelfilter for partikkelkonsentrasjoner som overstiger de yrkesmessige eksponeringsgrensene.

Temperaturfarer

Bruk egne, termiske verneklær når det er nødvendig.

Hygienetiltak

Hold alltid god personlig hygiene, for eksempel vasking etter håndtering av materialet og før du spiser, drikker eller røyker. Vask arbeidsklær og personlig verneutstyr regelmessig for å fjerne forurensninger.

Miljømessig forebyggende tiltak

Miljøvernlederen må informeres om alle større utslipp.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	Grafitfolie
Fysisk tilstand	Fast.
Form	Grafitfolie.
Farge	Svart.

Odør	Hydrokarbon.
Odørterskel	Ikke aktuelt.
pH	Ikke aktuelt.
Smeltepunkt/frysepunkt	2760 °C (5000 °F)
Startkokepunkt og kokeområde	Ikke aktuelt.
Flammepunkt	Ikke aktuelt.
Fordampningsrate	Ikke aktuelt.
Brennbarhet (faststoff, gass)	Ikke kjent.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser	
Brennbarhetsgrense - nedre (%)	Ikke aktuelt.
Brennbarhetsgrense - øvre (%)	Ikke aktuelt.
Damptrykk	Ikke aktuelt.
Damptetthet	Ikke aktuelt.
Relativ tetthet	Ikke aktuelt.
Løselighet(er)	< 0,1 % Uløselig i vann
Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann)	Ingen data tilgjengelig.
Selvantenningsstemperatur	Ikke aktuelt.
Nedbrytningstemperatur	Ikke aktuelt.
Viskositet	Ikke aktuelt.
Eksplosjonsegenskaper	Ikke eksplosivt.
Oksideringsegenskaper	Ikke oksiderende.
9.2. Andre opplysninger	
Bulktetthet	Ikke aktuelt.
Tetthet	Ikke aktuelt.
Eksplosjonsgrense	Ikke aktuelt.
Prosent flyktig	Ikke aktuelt.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet	Produktet er stabilt og ikke-reaktivt under normale bruks-, lagrings- og transportforhold.
10.2. Kjemisk stabilitet	Materialet er stabilt under normale forhold.
10.3. Mulighet for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner kjent under tilstander for normalt bruk.
10.4. Forhold som skal unngås	Kontakt med ikke-kompatible materialer.
10.5. Uforenlige materialer	Klor.
10.6. Farlige nedbrytningsprodukter	Ingen farlige nedbrytningsprodukter er kjente.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Generell informasjon	Yrkesmessig eksponering for stoffet eller blandingen kan ha negativ innvirkning.
Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier	
Innånding	Langvarig innånding kan være farlig.
Hudkontakt	Det forventes ikke negative effekter ved hudkontakt.
Øyekontakt	Direkte kontakt med øyne kan forårsake midlertidig irritasjon.
Svelging	Kan forårsake ubehag ved svelging. Svelging er imidlertid ikke en sannsynlig eksponeringsvei.
Symptomer	Direkte kontakt med øyne kan forårsake midlertidig irritasjon.

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponenter	Arter	Testresultater
Graffiti (CAS 7782-42-5)		
<u>Akutt</u>		
Oralt		
LD50	Rotte	> 10000 mg/kg

Etsing/irritasjon på huden	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Sensibilisering av luftveiene	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Hudsensibilisering	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Mutagenisitet på kimceller	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Karsinogenitet	I 1997 konkluderte Den internasjonale kreftforskningsunionen (International Agency for Research on Cancer, IARC) at krystallinsk silisiumoksid som innåndes under arbeid, kan forårsake lungekreft hos mennesker. I sin generelle vurdering uttalte imidlertid IARC at "kreftfremkallende egenskaper ble ikke påvist under alle undersøkte arbeidsforhold. De kreftfremkallende egenskapene kan avhenge av iboende egenskaper i det krystallinske silisiumoksidet eller av eksterne faktorer som påvirker dets biologiske aktivitet eller distribusjonen av dets polymorfer." (IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic risks of chemicals to humans, Silica, silicates dust and organic fibres, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, Frankrike.) I juni 2003 konkluderte SCOEL (EUs vitenskapelige ekspertgruppe, også kalt Scientific Committee on Occupational Exposure Limits) med at hovedvirkningen av menneskelig inhalering av krystallinsk silika, er silikose. "Det finnes nok informasjon til å konkludere med at den relative risikoen for lungekreft økes hos personer med silikose (og, antageligvis, ikke hos ansatte uten silikose som har vært utsatt for silikastøv i steinbrudd og keramikkindustrien). Derfor vil forebygging av silikose også redusere kreftfaren..." (SCOEL SUM Doc 94-final, juni 2003) På det nåværende utviklingstrinnet i teknikken kan vern av arbeidstakere mot silikose sikres ved å overholde de gjeldende, forskriftsmessige grenseverdiene for yrkesmessig eksponering. Yrkesmessig eksponering for støv og krystallinsk silisiumoksid som kan innåndes, bør overvåkes og kontrolleres. Fare for kreft kan ikke utelukkes ved lengre tids påvirkning.

IARC-monografier. Helhetlig evaluering av karsinogenisitet

Urenheter: Krystallinsk silisiumoksid (kvarts) (CAS 14808-60-7) 1 Karsinogent for mennesker.

Toksisitet for reproduksjonssystemet	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Toksisitet for bestemte målorganer etter én enkelt eksponering	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Toksisitet for bestemte målorganer etter gjentatt eksponering	Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.
Aspirasjonsfare	Klassifisering er ikke mulig grunnet delvis eller fullstendig mangel på data.
Opplysninger om blanding versus stoff	Ingen informasjon tilgjengelig.
Andre opplysninger	Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet	Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt når det gjelder faren for vannmiljøer.
12.2. Persistens og nedbrytbarhet	Det foreligger ingen data om nedbrytbarheten for noen av bestanddelene i blandingen.
12.3. Bioakkumuleringsevne	Ingen data tilgjengelig.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (log Kow)	Ikke kjent.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Ikke kjent.
12.4. Mobilitet i jord	Produktet er ikke løselig i vann.
12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.
12.6. Andre skadevirkninger	Det forventes ingen andre negative miljøpåvirkninger (for eksempel ødeleggelse av ozonlaget, potensial for fotokjemisk dannelse av ozon, indresekretoriske forstyrrelser eller global oppvarming) av denne bestanddelen.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder	
Restavfall	Elimineres i overensstemmelse med lokalt lovverk. Tomme beholdere eller fôringer kan inneholde produktrester. Dette stoffet og beholderen må avhendes på sikker måte (se: avhendingsanvisninger).
Forurenset emballasje	Da tomme beholdere kan inneholde produktrester, må advarselsmerkingen følges selv etter at beholderen er tømt. Tomme beholdere bør fraktes til et godkjent avfallshåndteringsanlegg for gjenvinning eller kasting.

Avfallskode, EU	Avfallskoden bør fastsettes etter drøfting mellom brukeren, produsenten og avfallsfjerningsfirmaet.
Deponeringsmetoder/informasjon	Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon.
Spesielle forsiktighetsregler	Avhendes i samsvar med alle gjeldende forskrifter.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

RID

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

ADN

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IATA

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IMDG

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket Ikke aktuelt.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-forskrifter

Forskrift (EU) nr. 1005/2009, om stoffer som bryter ned ozonlaget, vedlegg I og II med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 850/2004, om persistent, organisk forurensning, vedlegg I med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 1 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 2 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 3 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg V med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 166/2006 vedlegg II, Register over utslipp og transport av forurensende stoffer, med endringer

Grafitt (CAS 7782-42-5)

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH, artikkel 59(10) Kandidatliste som for tiden er utgitt av ECHA.

Ikke oppført på liste.

Autorisasjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006 REACH annekse XIV, Stoffer som krever godkjenning, med endringer

Ikke oppført på liste.

Bruk og restriksjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH annekse XVII: Stoffer med restriksjoner på markedsføring og bruk, med endringer

Ikke oppført på liste.

Direktiv 2004/37/EU: Vern av arbeidstakerne mot fare ved å være utsatt for kreftfremkallende eller mutagene stoffer på arbeidsplassen, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre EU-forskrifter

Direktiv 2012/18/EU om store ulykkesfarer som omfatter farlige stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre forskrifter

Produktet er klassifisert ifølge EU-forskrift 1272/2008 (CLP-forskriften) med endringer/tillegg. Dette sikkerhetsdatabladet er utformet i samsvar med kravene i EU-forskrift nr. 1907/2006, med endringer.

Nasjonale forskrifter

Følg nasjonalt regelverk for arbeid med kjemikalier, i samsvar med direktiv 98/24/EU, med endringer.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over forkortelser	Ikke kjent.
Referanser	Ikke kjent.
Informasjon om evalueringsmetoden som førte til klassifiseringen av blandingen	Klassiseringen m.h.t. helse- og miljøfare er utledet med en kombinasjon av beregningsmetoder og testdata, hvis tilgjengelig.
Fullstendig tekst i alle H-erklæringer som ikke er skrevet fullstendig under avsnitt 2 til 15	H372 Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
Opplæringsinformasjon	Følg opplæringsanvisningene når du håndterer dette materialet.
Ansvarsfraskrivelse	<p>NeoGraf Solutions kan ikke forutse alle bruksforhold som denne informasjonen og det tilhørende produktet eller produkter fra andre produsenter, i kombinasjon med dette produktet, brukes under. Det er brukerens ansvar å sørge for sikre forhold for håndtering, lagring og deponering av produktet, samt å ta på seg det juridiske ansvaret for tap, personskade, skade på eiendom eller utgifter som følge av feil bruk.</p> <p>Disse opplysningene er gitt uten noen form for garantier. Opplysningene er korrekt i følge vår overbevisning. Disse opplysningene bør brukes som grunnlag for uavhengige vurderinger av metoder for å sikre arbeidsmiljøet og miljøet generelt.</p>